

69

Η Κουκουβίστα

ΔΗΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΛΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ «Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ»
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' - ΧΡΟΝΟΣ 15ος - ΤΕΥΧΟΣ 69 - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1989

Ιδιοκτήτης - εκδότης: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ: Σωκράτους 79 - 81, ΑΘΗΝΑ 104 32, ΤΗΛ. 52.38.158

Υπεύθυνο σύμφωνα με το Νόμο: το εκάστοτε Διοικητικό Συμβούλιο

Η ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΓΚΙΩΝΑΣ

Η συσταθείσα Επιτροπή Αγώνα για τη σωτηρία της Γκιώνας τον Ιούλιο του 1987 από ενδιαφερομένους φορείς χωριών ορεινής Δωρίδας και Παρνασσίδας, έδωσε συνέντευξη τύπου στο Ξενοδοχείο HOLIDAY INN την 17.5.89 ώρα 7 το βράδυ.

Πήραν μέρος εκπρόσωποι Κοινοτήτων και Πολιτιστικών Συλλόγων Λιδορικού, Καρουτών, Λευκαδίτου, Συκιάς, Πανουργιά, Καστελλίων και Καλοσκοπής. Το χωριό μας εκπροσωπήθηκε από τον Σύνδεσμο «Αγία Τριάς» με τον Πρόεδρο Ι. Κωστούρο, τον Ταμία Κ. Μουστάκα και τον Σύμβουλο Λ. Κωστούρο.

Παραβρέθηκαν και εκφράσανε απόψεις εκπρόσωποι του ΕΛΚΕΠΑ και της Κίνησης Προστασίας Εθνικών Δρυμών.

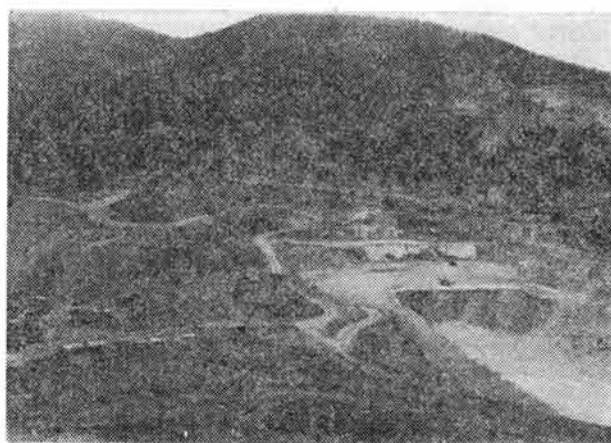
Οι εκπρόσωποι των Αθηναϊκών εφημερίδων απηύθυναν ερωτήσεις προς όλους τους παραπάνω φορείς.

Πριν από τη συζήτηση προβληθήκανε σε ολάνθις οι καταστροφές που έχουν γίνει σε ολόκληρο τον ορεινό όγκο της Γκιώνας από Καρούτες - Ρεκά - Λαζόρεμα - Συκιά - Καλοσκοπή - 51ο χιλιόμετρο - Οινόχωρι - Καστέλλια.

Ιδιαίτερα τραγική εμφανίστηκε η περιοχή Καρουτών και Καλοσκοπής. Η καταστροφή της ορθοπλαγιάς στις Διδλοπίττες εκεί που είναι εγκατεστημένο το εργοτάξιο του εργολάβου που κατασκευάζει το δρόμο δίνει την τραγικότερη εικόνα σεληνιακού τοπίου. Τα ολάνθις που τραβήχτηκαν από το χωριό μας δείχνουν ακόμη την καταστροφή των Μακρυλακωμάτων.

Ο συντονιστής της συζήτησης κ. Ν. Πανάγος αφού τόνισε ότι η Επιτροπή είναι άτυπη και ακομμάτιστη διάβασε αποσπάσματα του νόμου 1650 που αναφέρεται στον τρόπο εξόρυξης μεταλλευμάτων και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος. Διαπιστώθηκε ότι σε κανένα σχεδόν σημείο του νόμου δεν συμπίπτουν οι ενέργειες των μεταλλευτικών εταιρειών.

Ακόμη και οι γνώμες των κατά τόπους Δα-

Μια θλιβερή εικόνα από την εξόρυξη του μεταλλεύου.

σαρχείων δεν εισακούονται. Οι λίγες στοές που έχουν ανοιχθεί για υπόγεια εξόρυξη έχουν σφραγισθεί διότι, κατά τους ισχυρισμούς των εταιρειών, δημιουργούν ψυχολογικά προβλήματα στους εργαζομένους μέσα σ' αυτές. Ο εκπρόσωπος του Αγροτοκτηνοτροφικού Συνεταιρισμού Λευκαδιτίου - Συκιάς αναφέρθηκε στην ολοκληρωτική καταστροφή της κοιλάδας Ρεκάς.

Οι εταιρείες εναποθέτουν εκεί τα στείρα (μπάζα) τα οποία παρασύρονται από τα βρόχινα νερά προς τον κάμπο της Βίνιανης αχρηστεύοντας καλλιέργειες και βοσκότοπους. Η σκόνη ΑΜΩΝΙΤΗΣ που περιέχεται σ' αυτά προκαλεί και θανάτους ζώων. Τα παντός είδους αγρίμια που ζούσαν στην περιοχή καθώς και ένα είδος χλωρίδας μοναδικής στον ελληνικό χώρο έχουν εξαφανιστεί.

Ο εκπρόσωπος των Καρουτών ανέλυσε την τραγική κατάσταση του χωριού του στην περιοχή του οποίου αυτή τη στιγμή επικεντρώνονται οι δραστηριότητες της μεταλλευτικής εταιρείας. Χαρακτηριστικά είπε ότι έχουν αποκλει-

Η ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΓΚΙΩΝΑΣ

Εν σκεδόν και οι έξοδοι του χωριού προς τα αγροτοκτηνοτροφικά κέντρα. Ακόμη είπε ότι στην περιοχή τους λειτουργεί από το 1984 νταμάρι τραπεζοειδούς σχήματος το οποίο προβλέπεται να κατέβει σε βάθος 200 μέτρων.

Η σκόνη από τις ανατινάξεις είναι καθημερινό φαινόμενο και η παραμονή των κατοίκων στα σπίτια τους προβληματική από τη δημιουργούμενη αποπνικτική ατμόσφαιρα.

Ο εκπρόσωπος των Καστελλίων αναφέρθηκε στην ολοσχερή αλλοίωση του περιβάλλοντος στην περιοχή, τις ζημιές των σπιτιών από τις ανατινάξεις, την καταστροφή των βοσκοτόπων και κυρίως τον κίνδυνο εξαφάνισης των πηγαίων νερών.

Στη συνέχεια η εκπρόσωπος της Κίνησης Προστασίας Εθνικών Δρυμών αναφέρθηκε στην ανάγκη προστασίας του οικολογικού συστήματος της Γκιώνας. Είπε, ότι πρέπει να ενταχθεί στους Εθνικούς Δρυμούς. Σήμερα δεν υπάρχει νομική προστασία της περιοχής παρ' όλο που βρίσκεται μεταξύ των δύο προστατευόμενων δρυμών Παρνασσού και Οίτης.

Και οι εκπρόσωποι του ΕΛΚΕΠΑ τα ίδια υποστήριξαν προσθέτοντας ότι βάσει ενός προγράμματος της Ε.Ο.Κ. έγινε μελέτη και προτάθηκε η ένταξη στο πρόγραμμα προστατευόμενων Δρυμών η περιοχή ΡΕΚΑ - ΒΑΘΙΑ ΛΑΚΚΑ - ΛΑΖΟΡΕΜΑ. Στην περιοχή αυτή υπάρχουν ελάχιστα σπάνια πουλιά και ελάφια που τείνουν να εξαφανιστούν όπως π.χ. ο χρυσαετός.

Τέλος ο οικολόγος κ. Σακελλαρόπουλος είπε ότι σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Λιδορικού απέστειλε υπόμνημα προς την Ε.Ο.Κ. βασισμένο σε σχετική υπ' αριθ. 85) 337 οδηγία της «Περί επιπτώσεων Δημοσίων και Ιδιωτικών Έργων στο περιβάλλον σε θέματα υγείας».

Το υπόμνημα μελετήθηκε από το αρμόδιο τμήμα της Ε.Ο.Κ. και αναμένονται σχετικές αποφάσεις.

Τελειώνοντας η συζήτηση εκφράστηκε η ευχή όλων όπως το κακό σταματήσει ως εδώ.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Εν όψει των βουλευτικών εκλογών το Δ.Σ. του Συνδέσμου μας ακολουθώντας, όπως πάντα, την ουδέτερη τακτική του και αποδίδοντας στα γενικότερα συμφέροντα του χωριού μας, αποφάσισε παμψηφεί να εξακολουθήσει να παραμένει το Δελτίο μας αχρωμάτιστο, κι όσο το δυνατόν μακρύτερα από τις διαφαινόμενες πολιτικές αντιθέσεις, καθώς και από κάθε κομματική προτίμηση. Όλοι ανεξαιρέτως οι Καλοσκοπίτες, για μας, σε οποιαδήποτε πολιτική παράταξη και αν ανήκουν, είναι φίλοι μας, χωριανοί μας, και μέλη του Συνδέσμου μας.

Και τα επτά μέλη του Δ.Σ. του Συνδέσμου μας εντελώς αδιάφορα από την σημερινή πολιτική διαμάχη, τους διαξιφισμούς και την οξύτητα, καταδικάζοντας την εμπάθεια και τον φανατισμό θα συνεχίσουν ανεπηρέαστα, δίχως ανάπαυλα, με θέρμη και ζήλο τον άγώνα τους για τη δημιουργία αναπτυξιακών έργων στην όμορφη γενέτειρά μας.

ΑΠΟ «ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ Ο.Η.Ε.»

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ Γ.Γ. ΤΟΥ Ο.Η.Ε. ΓΙΑ ΤΑ ΓΕΝΕΘΛΙΑ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΗ ΓΙΑΝΝΗ ΡΙΤΣΟΥ

Ο Γ.Γ. του Ο.Η.Ε. κ. Χαβιέρ Πέρες ντε Κουέγιαρ έστειλε το παρακάτω μήνυμα στον ποιητή Γιάννη Ρίτσο (ο οποίος ως γνωστόν έχει τιμηθεί και με το βραβείο Ειρήνης του προσωπικού του Ο.Η.Ε.) με την ευκαιρία της 80ής επετείου από τη γέννησή του:

«Με μεγάλη ευχαρίστηση σας συγχαίρω για την 80ή επέτειο των γενεθλίων σας. Σαν ελεύθερος άνθρωπος και χαρισματικός ποιητής είστε προσηλωμένος στα ιδανικά της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της αλήθειας.

Στη συνεχή αναζήτηση της ομορφιάς έχετε υπογραμμίσει την ικανότητα του ανθρώπου για δράση και αγάπη. Θέλω να σας ευχαριστήσω που έχετε εμπλουτίσει τόσο τις ζωές μας και έχετε γαλουχήσει την αποφασιστικότητά μας να αγωνιζόμαστε για έναν καλύτερο κόσμο».

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Κάθε χειρόγραφο, που στέλνετε για δημοσίευση, να είναι καθαρογραμμένο (αν είναι δυνατό στη γραφομηχανή) και ΣΤΗ ΜΙΑ ΜΟΝΟ ΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΧΑΡΤΙΟΥ, Έτσι, διευκολύνεται ο τυπογράφος και ο διορθωτής των κειμένων και δεν γίνονται λάθη. Κείμενα κακογραμμένα δεν θα δημοσιεύονται.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

ΕΝΑ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Δ. ΚΟΛΛΙΑ

ΤΥΡΙΝΘΑΣ 9 ΚΑΙ ΔΟΞΑΡΑ

(ΑΝΩ ΠΑΤΗΣΙΑ)

ΤΗΛ.: 25.24.880

Η ΑΣΤΥΦΙΛΙΑ ΠΛΗΓΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΑΣ

Μια από τις πιο φοβερές πληγές του τόπου μας είναι και η διάθεση της αστυφιλίας.

Αστυφιλία λέγεται η αγάπη προς τα αστικά κέντρα και η επιθυμία να μένουμε και να εργαζόμαστε σ' αυτά.

Από τα πολύ παλιά χρόνια, από την αρχαιότητα, μπορώ να πω, παρουσιάστηκε το φαινόμενο αυτό, όμως μεταπολεμικά γενικεύτηκε.

Αιτία του φαινομένου τα οικονομικά και τα κοινωνικά. Οι δυσκολίες της ζωής των αγροτών, η χαμηλή τιμή των προϊόντων, η καταστροφή της παραγωγής από τις θεομηνίες η αμέλεια της πολιτείας, τα περίσσια χωράφια από έλλειψη εργατών και πολλά άλλα είναι τα οικονομικά αίτια, που αναγκάζουν τον αγρότη να ζητάει διέξοδο στην πόλη.

Όσο για τα κοινωνικά αίτια, αυτά είναι πολλά και βασικά. Η πρωτόγονη ζωή των ορεινών ανθρώπων, η έλλειψη της πρόνοιας, με γιατρούς, νοσοκομεία, η έλλειψη ασφάλειας, συγκοινωνίας, η αδιαφορία για την μόρφωση από την έλλειψη σχολείων, δασκάλων, βιβλιοθηκών, αλλά και κάθε μέσου ψυχαγωγίας, είναι αιτίες, που κάνουν τον αγρότη να εγκαταλείπει το χωριό του και να ζητάει καλύτερη ζωή.

Τα αποτελέσματα από αυτή την διαφυγή είναι όμως εξ ίσου κοινωνικά και οικονομικά.

Το πρόβλημα στέγης στις πόλεις είναι πολύ μεγάλο.

Το ανθυγιεινό περιβάλλον από την πυκνότητα του πληθυσμού, τα πολλά αυτοκίνητα, τα εργοστάσια, οι κεντρικές θερμάνσεις δημιουργούν αποπνυχτική ατμόσφαιρα, που όλο και χειροτερεύει. Η ανεργία με δυσμενείς συνέπειες την φτώχεια, την αντικοινωνική αναστάτωση, την πτώση των ηθών, την αύξηση της εγκληματικότητας και γενικά τις σωματικές και πνευματικές ασθένειες είναι αποτελέσματα που βίγουν αισθητά μια κοινωνία. Όσο για τα οικονομικά αποτελέσματα, αυτά είναι επιβαρυντικά για την εθνική οικονομία κυρίως.

Η ελάττωση της γεωργικής και κτηνοτροφικής

κής παραγωγής είναι θάβαιη και επιβαρύνει την οικονομία του κράτους. Η αύξηση των εισαγωγών από ξένα γεωργικά κτηνοτροφικά και δασικά προϊόντα, η εξαγωγή συναλλάγματος, η μεγάλη προσφορά εργατών με αποτέλεσμα την πτώση των μισθών και φυσικά την μείωση της αγοραστικής δυνατότητας είναι αποτελέσματα που θλάπτουν την οικονομία.

Είναι αλήθεια, ότι τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μείωση της κοινωνικής αυτής πληγής, που λέγεται «αστυφιλία», κι αυτό ωφείλεται στην προσπάθεια του κράτους να συγκρατήσει το ρεύμα αυτό που από χρόνια μαστίζει τον τόπο μας.

Είναι ανάγκη να παρθούν τέτοια μέτρα, που για πάντα να καταπολεμήσουν την τάση να φεύγουν από τα χωριά τους προς αναζήτηση καλύτερης και άνετης ζωής.

Η επέκταση της συγκοινωνίας σε κάθε απομακρισμένο χωριό, η ασφάλεια, τα σχολεία, γιατροί, νοσοκομεία σε κοντινές πόλεις, μέσα σύγχρονα ψυχαγωγίας, γεωπόννοι με πρακτική δράση, ανάπτυξη συνεταιριστικής δράσης, εξηλεκτρισμός και τηλεπικοινωνία είναι μέσα, που σίγουρα θα συγκρατήσουν τον κόσμο της υπαίθρου.

Ύστερα απ' όλα αυτά συμπεραίνουμε τις δυσάρεστες συνέπειες τις οικονομικές και κοινωνικές, ηθικές και εθνικές που ωφείλονται στην φοβερή πληγή της αστυφιλίας.

Επιβάλλεται λοιπόν η σωστή οργάνωση με προϋποθέσεις για την στροφή του ρεύματος προς την ύπαιθρο και την δημιουργία ευτυχισμένης ζωής στους αγρότες και κτηνοτρόφους.

Ιδού ένα ακόμη βασικό καθήκον της πολιτείας μας.

ΦΙΛΙΤΣΑ ΑΛΕΞΙΟΥ

**ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ
ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

«ΠΡΙΣΜΑ»

Πολυτεχνείου 5, 2ος όροφος

ΧΑΡΗΣ ΚΩΝ. ΣΦΕΤΣΙΩΡΗΣ

Διδάκτρα προσιτά σε όλους.

ΕΝΑ COMPUTERS Ε.Π.Ε.

**ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΡΛΑΜΑΣ –
ΓΕΩΡΓΙΑ Κ. ΚΟΛΛΙΑ**

Λεωφ. Κύπρου 77 Τ.Κ. 164 51

Τηλ.: 99.33.062 και 99.26.542

FAX 99.26.542

Αργυρούπολη

Νοταρά 59 και Βασ. Γεωργίου Τ.Κ. 185 35

Τηλ.: 43.13.675 και 41.21.905

FAX 41.21.905

Πειραιάς

Μας γράφουν

ΙΔΟΥ Η ΡΟΔΟΣ ΙΔΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΠΗΔΗΜΑ

Το Δελτίο μας με πολύ χαρά δημοσιεύει στη συνέχεια δύο επιστολές σχετικά με το πρόβλημα της αντικατάστασης του εσωτερικού δικτύου υδρεύσεως του χωριού μας.

Ο συγχωριανός μας και από τους δραστήριους Κουκουβιστιανούς Αθανάσιος Μαλεβίτης είχε την πρωτοβουλία να γράψει ένα τεκμηριωμένο γράμμα προς τον Νομάρχη Φωκίδος, διεκτραγωδώντας τα προβλήματα και τους κινδύνους που διατρέχει το χωριό μας από την μη αντικατάσταση ή βελτίωση εδώ και 25 χρόνια των σωλήνων εσωτερικής ύδρευσης.

Το γράμμα αυτό προκάλεσε την άμεση ενεργοποίηση του κρατικού μηχανισμού. Είναι προς τιμήν του κ. Νομάρχη το γεγονός ότι έδωσε αμέσως τις κατάλληλες οδηγίες και υποδείξεις για την τεχνική και οικονομική αντιμετώπιση του θέματος.

Τώρα η σκυτάλη πέρασε στα χέρια του Κοινοτικού Συμβουλίου και του προέδρου της Κοινότητας. Ιδού η Ρόδος ιδού και το πηδήμα.

Στη γρήγορη δραστηριοποίηση του κρατικού μηχανισμού πρέπει να υπάρξει άμεση ανταπόκριση της κοινοτικής αρχής. Μας θάλαν το φαί στο στόμα και πρέπει να το μασίσουμε.

Η εφημερίδα μας οφείλει από τη στήλη αυτή να συγχαρεί και να ευχαριστήσει τόσο τον κ. Νομάρχη όσο και τον αγαπητό και φιλότιμο Αθανάσιο Ν. Μαλεβίτη.

Οι άνθρωποι που γνωρίζουν πέντε γράμματα παραπάνω πρέπει να ευαισθητοποιούνται περισσότερο από τους άλλους και να χρησιμοποιούν τη γνώση τους για το καλό όλων.

Ακολουθούν η επιστολή του Θανάση Μαλεβίτη και το έγγραφο του κ. Νομάρχη Φωκίδας:

Προς :

Τον κ. Νομάρχη Φωκίδας
Αμφισσα

Κύριε Νομάρχα,

Σκοπός αυτής της επιστολής είναι να θέσει υπόψη σας ένα σημαντικό πρόβλημα το οποίο ταλαιπωρεί πολλές οικογένειες του χωριού Καλοσκοπή κι απειλεί να μετατραπεί σε μάλιστα αν δεν αντιμετωπισθεί εγκαίρως. Υποτίθεται ότι τέτοιου μεγέθους θέματα συζητούνται από την Κοινοτική Αρχή και διαβιβάζονται

ολοκληρωμένα σε σας. Όπως, όμως, γνωρίζετε οι Κοινοτικές Αρχές δεν έχουν πάντα τις τεχνικές γνώσεις να αντιληφθούν τη σοβαρότητα τέτοιων προβλημάτων και τότε καταφεύγουμε στις αρχές της άμεσης δημοκρατίας, αφού εσείς κ. Νομάρχα, έχετε επανειλημμένα δώσει δείγματα για το σεβασμό που τρέφετε σ' αυτές τις διαδικασίες.

Πρόκειται για το απαρχαιωμένο δίκτυο ύδρευσης του χωριού Καλοσκοπή το οποίο έχει καταστραφεί σε επίπεδο δευτερεύοντος δικτύου και συγκεκριμένα στο τμήμα από το σπίτι του Δήμου Αλεξίου μέχρι την εκκλησία Παναγία (γειτονιά Ρούγας) απόσταση μόλις 200 μέτρα.

Το τμήμα αυτό του δικτύου είχε κατασκευασθεί πριν από 20 χρόνια και εδώ και ένα χρόνο παρουσιάζει καταστροφές με σοβαρές συνέπειες :

α) Δημιουργία ενός επικίνδυνου χειμάρου ο οποίος υποσκάπτει τα θεμέλια του σπιτιού μου και πλημμυρίζει όλα τα γύρω οικοπέδα και κατοικίες με πιθανότητα να δημιουργηθούν μια μέρα επικίνδυνες κατολισθήσεις που να παρασύρουν σπίτια και ανθρώπους (παράβαλε όμοια περίπτωση Μικρού Χωριού Ευρυτανίας).

β) Απώλεια πολλών κυβικών νερού.

γ) Πιθανές αποφράξεις ξένων και ενδεχομένως επικίνδυνων ουσιών οι οποίες υπάρχουν στο μολυσμένο έδαφος, και μπορεί να διοχετευθούν μέσα στο δίκτυο υδρεύσεως.

Κύριε Νομάρχα, είμαι βέβαιος ότι θα στείλετε συνεργείο της τεχνικής υπηρεσίας της Νομαρχίας να εκτιμήσει την κατάσταση και να πάρει τα απαραίτητα μέτρα.

Οι Κοινοτικές Αρχές και όλοι οι κάτοικοι του χωριού, είμαστε πρόθυμοι να συμπαρασταθούμε στο έργο σας.

Αθήνα 10.5.1989

Με τιμή

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΛΕΒΙΤΣΗΣ
Σκρα 60 - Καλλιθέα 176 73

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΦΩΚΙΔΑΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Αριθ. Πρωτ. 425

Προς :

Την Διεύθυνση Εσωτερικών —ΤΥΔΚ— Ενταύθα

Κοιν. :

1. κ. Πρόεδρο Κοινότητας Καλοσκοπής

2. κ. Αθανάσιο Μαλεβίτη —Σκρα 60 Καλλιθέα—
176 73 Αθήνα

ΘΕΜΑ :

Δίκτυο ύδρευσης Κοινότητας Καλοσκοπής.

Σας στέλνουμε συνημμένως την από 10.5.1989 αναφορά του κ. Αθανασίου Μαλεβίτη, σχετικά με τμήμα του δικτύου ύδρευσης και συγκεκριμένα από την

οικία Δ. Αλεξίου μέχρι την εκκλησία Παναγία (γειτονιά Ρούγας) και παρακαλούμε όπως μετά από μετάβαση τεχνικού της υπηρεσίας σας και σε συνεργασία με τον Πρόεδρο της Κοινότητας, μας γνωρίσετε τις απαραίτητες εργασίες που πρέπει να εκτελεστούν, καθώς και το ύψος της δαπάνης που θα απαιτηθεί για την επίλυση του προβλήματος.

Η Κοινότητα προς την οποία κοινοποιείται το έγγραφο αυτό μαζί με φωτοαντίγραφο της αναφοράς παρακαλείται να εξετάσει τη δυνατότητα αντιμετώπισης της δαπάνης από τις πιστώσεις ΣΑΤΑ - 8929, ενημερώνοντας σχετικά και την Υπηρεσία μας.

Αμφισσα 17 Μαΐου 1989

Ο Νομάρχης
Λ. ΤΣΙΚΑΣ

Προς :

1. Σύλλογο Καλοσκοπιτών εν Λαμία ευρισκομένων «Άγιος Γεώργιος» Λαμία
2. Σύνδεσμο Καλοσκοπιτών των απανταχού ευρισκομένων «Αγία Τριάς» Σωκράτους 79-81 Αθήνα Τηλ.: 52.38.158

Κύριοι,

Με την παρούσα μου παρακαλώ να σας καταστήσω γνωστό τα παρακάτω:

1. Απευθυνόμενος στο Σύλλογο «Άγιος Γεώργιος», παρακαλώ κατ' αρχήν όπως με διαγράψετε από τη δύναμη των μελών του Συλλόγου «Άγιος Γεώργιος» και εν συνεχεία όπως με αντικαταστήσετε από μέλους του Εποπτικού Συμβουλίου «Άγιος Γεώργιος» με τον αιμέσως ψηφισθέντα κατά τις τελευταίες γενόμενες αρχαιρεσίες του παραπάνω Συλλόγου «Άγιος Γεώργιος».

2. Απευθυνόμενος στο Σύλλογο - Σύνδεσμο Καλοσκοπιτών απανταχού ευρισκομένων «Αγία Τριάς», Σωκράτους 79-81 Αθήνα, παρακαλώ όπως με επανεγγράψει εις την δύναμή του σύμφωνα με το ισχύον καταστατικό του, εμέ και την οικογένειά μου, και ως μου εδήλωσαν, τούτο επιθυμούν να πράξουν και άλλοι συγχωριανοί μας.

Παρακαλώ όπως η παρούσα μου δημοσιευθεί εις την αυτόθι (Αθήνα) εκδιδόμενη εφημερίδα σας.

Διατελώ μετή τιμής

ΗΛΙΑΣ ΜΠΟΥΡΤΖΑΛΑΣ

Κατσωντώνη 9 - Λαμία - Τηλ.: 24.258

**ΚΑΘΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ
ΔΕΙΧΝΕΙ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΣΑΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ «ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ»**

ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ

Όπως είναι γνωστό, τον τελευταίο καιρό δεν υπάρχει μόνιμο προσωπικό καθαριότητας του χωριού.

Από το φθινόπωρο με το πέσιμο των φύλλων των δέντρων και τα διάφορα φερτά υλικά των νερών, συσσωρεύονται σε ωρισμένα σημεία όγκοι κάθε λογής σκουπιδιών, μπάζων και αχρήστων αντικειμένων. Η συσσώρευση των σκουπιδιών δεν είναι μόνο ακαλαισθησία και εμπόδιο κυκλοφορίας, είναι μεγάλος και άμεσος κίνδυνος για την υγεία των ανθρώπων.

Έτσι τη Μεγάλη Εβδομάδα με πρωτοβουλία του προέδρου της Κοινότητας συγκροτήθηκε εθελοντικό συνεργείο για τον καθαρισμό όλων των χώρων. Το συνεργείο αποτελέστηκε από τους:

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟ (Πρόεδρο της Κοινότητας), ΚΥΡΙΑΖΗ ΓΕΩΡΓΙΟ (Αντιπρόεδρο της Κοινότητας), ΔΑΝΙΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ (Σύμβουλο της Κοινότητας), ΚΥΡΙΤΣΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟ (Αντιπρόεδρο Συνδέσμου «Αγία Τριάς»), ΡΑΠΤΗ ΕΥΣΤΑΘΙΟ (Σύμβουλο Συνδέσμου «Αγία Τριάς»), ΚΩΣΤΟΥΡΟ ΛΑΜΠΡΟ (Σύμβουλο Συνδέσμου «Αγία Τριάς»), ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ ΑΡΓΥΡΗ (Γενικό Αρχηγό Αθλητικού Ομίλου «Άγγελος Σίμος»), ΒΛΑΧΟ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ (πρώην Πρόεδρο της Κοινότητας), ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ του Χαρ. και τις κυρίες: ΚΟΥΜΠΟΥΡΗ ΚΩΝ/ΝΙΑ και ΚΟΥΦΟΥ ΒΑΡΒΑΡΑ.

Επίσης πολύτιμη και θετική ήταν η προσφορά του αυτοκινητιστή ΚΥΡΙΑΖΗ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ο οποίος, εκτός της προσωπικής του εργασίας, διέθεσε τα μηχανήματά του (φορτηγό αυτοκίνητο και προωθητήρα) που χειριζόταν ο ίδιος και ο ΚΩΣΤΑΣ Χ. ΜΑΤΘΑΙΟΥ.

Καθαρίστηκε ο κεντρικός δρόμος από Κακοτράχη μέχρι Κρύα Βρύση Δαηλιέικα, η πλατεία του χωριού, ο χώρος γύρω από την αγορά και όπου αλλού μπορούσαν να πάνε τα μηχανήματα.

Έπαινος ανήκει στον Αριστείδη Κυριαζή και σε όλους τους παραπάνω χωριανούς μας. Η προσπάθειά τους αυτή ως αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση και για άλλους. Ιδιαίτερα πρέπει να ευαισθητοποιηθούν τα νέα παιδιά του χωριού που συγκεντρώνονται το καλοκαίρι στα σκαλάκια του Σχολείου. Με λίγη καλή θέληση θα μπορούσαν κάθε 15 ημέρες να φροντίζουν για τον ευπρεπισμό των γύρω χώρων. Έτσι και οι ίδιοι θα αισθάνονται πιο άνετα και ευχάριστα και την «πλάκα» τους θα κάνουν με την εργασία καθαριότητας.

Είτε το θέλουμε είτε όχι, από δω και πέρα μόνοι μας πρέπει να φροντίζουμε για τον καθαρισμό και την πολιτισμένη εμφάνιση του χωριού.

ΑΝΑΓΚΗ ΕΠΙΒΕΒΛΗΜΕΝΗ

Εντελώς παραμελημένη, ξεχασμένη και αναξιοποίητη παραμένει μέχρι σήμερα η περιοχή της Αγίας Παρασκευής η οποία είναι από τα ωραιότερα φυσικά τοπία του χωριού μας. Είναι απαράδεκτο να παραμένει απρόσιτη στους ντόπιους και ξένους επισκέπτες γεγονός που οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στην ανυπαρξία δρόμου πρόσβασης.

Ως γνωστόν η μετάβαση σήμερα στην περιοχή γίνεται από ένα στενό κακοτράχαλο και κουραστικό μονοπάτι που λόγω της αραιής διέλευσης ανθρώπων και ζώων έχει καταστεί δύσβατο και επικίνδυνο.

Αξιοποίηση της Αγίας Παρασκευής έχει ως κύρια προϋπόθεση την κατασκευή αυτοκινητοδρόμου που θα την συνδέει με το χωριό.

Όταν η σύνδεση αυτή πραγματοποιηθεί, τότε η περιοχή θα γίνει εφάμιλη της Αγίας Τριάδας, Κεφαλόβρυσου και Τράκας. Το λιτό πανηγύρι που γίνεται σήμερα εκεί θα αποκτήσει αυτόματα τη μεγαλοπρέπεια και την αίγλη του πανηγυριού της Αγίας Τριάδας. Η επίσκεψη στην περιοχή για ξεκούραση και δροσιά κάτω από τις αιωνόβιες πουρνάρες που περιβάλλουν το εξωκλήσι και δίπλα στο τρεχούμενο κρυστάλλινο νερό μπορεί να γίνει καθημερινή απόλαυση. Ακόμα και εγκαταλελειμένα σήμερα κτήματα μπορούν να καλλιεργηθούν πάλι αφού η μετάβαση εκεί των υπερηλίκων χωριανών μας θα είναι εύκολη και άνετη.

Αναπόφευκτο είναι ο δρόμος που θα διανοιχθεί να χρειαστεί να πατήσει κάποια άκρη ή κάποια γωνία από μερικά χέρσα χωράφια, πράγμα που θα γίνει με τη μεγαλύτερη δυνατή φειδώ. Στην περίπτωση αυτή, οι θιγόμενοι ιδιοκτήτες χέρσων χωραφιών δεν θα πρέπει να προβάλλουν αντιρρήσεις και να εμποδίσουν τη διέλευση του δρόμου γιατί η κατασκευή του θα εξυπηρετήσει πρώτιστα και κύρια τα ίδια τα χωράφια, ανα και κατά τη σημερινή πορεία των πραγμάτων τα περισσότερα των χέρσων χωραφιών, σε λίγα ακόμα χρόνια θα καταντήσουν δασικές εκτάσεις και ενδεχομένως θα ξεφύγουν της ατομικής ιδιοκτησίας.

Εφ' όσον η διάνοιξη του δρόμου επιτευχθεί, η αξιοποίηση της περιοχής είναι πλέον εύκολη και απλή υπόθεση.

Θα ανακαινισθεί το ιστορικό και παμπάλαιο εξωκλήσι με πρωτεραιότητα αντικατάστασης της ετοιμόρροπης κεραμοσκεπής του.

Θα τοποθετηθούν καθίσματα και πάγκοι για φαγητό κάτω από τις γέριες πουρνάρες και θα μεταφερθεί επί τόπου το παραπλεύρως νερό το οποίο λόγω της εγκατάλειψής του τείνει να εξαφανιστεί.

Έτσι δημιουργείται ένας δεύτερος χώρος αναψυχής και ξεκούρασης παρόμοιος με της

Αγίας Τριάδας.

Είμαστε βέβαιοι ότι οι τυχόν ελάχιστοι θιγόμενοι ιδιοκτήτες χέρσων χωραφιών δεν θα προβάλλουν αντιρρήσεις. Με το να χάσουν 5 και 10 τετραγωνικά μέτρα γης δεν νομίζουμε ότι ζημιώνονται, δεδομένου ότι το υπόλοιπο κτήμα τους, με τη διέλευση του δρόμου, αξιοποιείται σημαντικά.

Επί του θέματος αυτού θα επανέλθουμε εν καιρώ με πιο συγκεκριμένες προτάσεις.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ - ΔΩΡΕΕΣ

227	ΤΟΜΑΡΑΣ ΦΩΤΙΟΣ (Βόλος)	2.000
231	ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΟΥ ΝΙΤΣΑ (Μοσχάτο)	2.000
232	ΛΑΪΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι.	5.000
233	ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑ - ΜΠΑΝΟΥ ΕΥΘΥΜΙΑ στη μνήμη του συζύγου της Ευάγγελου	5.000
234	ΤΟΜΑΡΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ Η.	1.000
235	ΚΥΡΙΤΣΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Δ. (Καλοσκοπή)	1.000
236	ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΙΑΝΟΣ ΣΠΥΡΟΣ	1.000
237	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	1.000
238	ΚΥΡΙΑΖΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. (Χαρατσής) στη μνήμη των γονέων του Παναγιώτου και Βασιλικής	2.000
239	ΚΟΛΛΙΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Γ.	2.000
240	ΛΙΤΣΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ (στη μνήμη της πεθεράς της Αικατερίνης Λιάμπου)	3.000
241	ΤΟΥΜΠΑΣ ΣΠΥΡΟΣ Κ. στη μνήμη των γονέων του	1.000
242	ΧΡΗΣΤΙΔΗ ΠΑΝΑΓΙΟΥ (Καμπέτσαίνα) στη μνήμη του συζύγου της Χαράλαμπου	1.000
243	ΣΠΕΝΤΖΟΥ ΑΝΝΑ (στη μνήμη του συζύγου της Παναγιώτη)	2.000
244	ΚΟΛΛΙΑ ΙΩΑΝΝΑ Χ.	1.000
245	ΧΑΜΗΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ι. (φωτογράφος), στη μνήμη των γονέων του	6.000
246	ΚΟΛΙΑ ΜΑΡΙΤΣΑ Γ. (στη μνήμη του συζύγου της)	10.000
247	ΒΛΑΧΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Δ. (Γραβιά), στη μνήμη των γονέων του	1.000
248	ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΑΡΙΑ Δ. (στη μνήμη της μητέρας της και θείου της Ανδρέα)	1.000
249	ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. στη μνήμη του γαμπρού του Χρήστου Κωσταύρου	3.000
250	ΚΟΛΛΙΑΣ Γ. - ΧΑΤΖΗΑΝΔΡΕΟΥ ΕΦΗ	1.000

ΜΙΚΡΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΜΙΚΡΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

A!! ΑΓΡΙΟΧΟΙΡΟΙ εναντίον ...γεφυριού.

Τώρα τελευταία φεύγοντας από το χωριό, έτσι χωρίς λόγο κι αφορμή χωρίς πολύ περίσκεψη και λογική (γίνονται με τη λογική τέτοιες αποκοτιές;) αποφασίσαμε να πάμε με τα πόδια στο Σιδηροδρομικό Σταθμό του Μπράλλου. Κατεβαίνοντας λοιπόν από τον παλιό δρόμο (Αμπέλια - Λιθόπυργο - Κανιανίτικο Ρέμα κλπ.) και φτάνοντας στο παλιό πέτρινο γεφύρι στου Καραγιώργου το μύλο, αντικρύσαμε την αντίπερα είσοδό του φραγμένη με μια αυτοσχέδια πόρτα από τσίγκο στερεωμένο πάνω σ' ένα μακρόστενο πλαίσιο από ξύλο. Κάτω από αυτό το σημείο στη δεξιά απόληξη του πετρόχτιστου τόξου ξεχωρίζει ένα σκοτεινό άνοιγμα σαν αρχή κατάρρευσης. Κάτω από το θεμέλιο του γεφυριού η απότομη πλευρά είναι ανασκαμμένη μέχρι εκεί που έπιανε η δέση του αυλακιού που έπαιρνε νερό από το ποτάμι ο Γιάννης Δονιήλ για το νερόμυλό του, (γνωστός σαν μύλος του Λιούγκα που χτίστηκε και άρχισε να αλέθει από 1938-39 νομίζω). Επειδή δεν διαπιστώσαμε ρωγμές ή άλλη επικινδυνότητα στο γεφύρι, περάσαμε και φτάσαμε στο αυτοσχέδιο αυτό φράξιμο που είναι αρκετά καλά προσαρμοσμένο, ώστε να μη το διαθαίνεις αν δεν το ανοίξει ανθρώπινο χέρι. Ο συνοδοιπόρος μου, φίλος και ανεψιός μου Βαγγέλης Τσιρώνης σκέφτηκε ότι το φράξιμο αυτό της εισόδου του γεφυριού προς το χωριό, πρέπει νάγινε για να εμποδίζεται η όχι ευπρόσδεκτη είσοδος των αγριογούρουνων δώθε από το γεφύρι, συνδυάζοντάς το μάλιστα με τις ολοφάνερα απεγνωσμένες προσπάθειες που έχουν κάνει τα άγρια αυτά ζωντανά ν' ανεβούν στο γεφύρι σκαρφαλώνοντας στην απότομη πλαγιά κάτω και πλάι από το δεξί τόξο του με αποτέλεσμα να έχει αρχίσει το ξεθεμέλιωμα που ανέφερα αρχικά.

Αν αυτός πραγματικά είναι ο σκοπός του φραξίματος, ας ξαναρίξουν μια ματιά εκείνοι που είχαν την καλή ιδέα της άμυνας, γιατί οι ανεπιθύμητοι εισβολείς δεν το θάλανε κάτω. Επειδή ως φαίνεται φοβούνται στο σημείο εκείνο τα ορμητικά νερά, ή γλυστρούν με τις σουβλερές οπλές τους στις ποταμίσιες στρογγυλές πέτρες και δεν μπορούν να περάσουν αντίπερα, ακολούθησαν σαν το καλό το παληκάρι άλλο μονοπάτι!

Μάταιος ως την ώρα ο κόπος τους θέβαια, αλλά για το γεφύρι ίσως υπάρξει κάποιος κίνδυνος με την αναρριχή τους στις προσβάσεις του αιωνόβιου αυτού μνημείου του πολύ-

βου, πολύχρωμου περασμένου θίου του χωριού μας.

B!! ΕΝΑΣ δρόμος ...άβατος.

Όπως όλα που αποτελούν παρελθόν (δεν ξέρω αλήθεια πως είναι το μέλλον) όταν μιλάμε για το χωριό μας που γέμισε με σπίτια —ωραία που και πού— όμως τα πιο πολλά «αναθρώσκουν» καπνό, μόλις μια δυο φορές το χρόνο).

Όλα λοιπόν από το παρελθόν —βουερό σαν ανοιξιάτικο μελίσι στη μνήμη μας— τώρα είναι θλίψη και τέλειος απελπισμός να τ' αντικρύξεις:

Τ' ατέλειωτα χιλιόμετρα από τους όχτους που φιδосέρονται σκαρφαλώνοντας σε πλαγιές, σάρες και ράχες χτισμένοι με ξερολιθιά για να συγκρατήσουν λίγο χώμα που φτιάξαν προγονοί μας τα χωράφια τους και τα γραμμένα αμπέλια ποτισμένα με τόσο ιδρώτα και ματωμένο μόχθο, τώρα μόλις ξεχωρίζουν. Οι γραμμές τους μισοσσησμένες από την άγρια βλάστηση, τη βροχή, τα χιόνια, απλώνονται σε πανοραμική θέα πολύπτυχη και πολυκυματούσα σαν να θέλει να σε σπρώξει σε όνειρο φυγής προς τα πίσω. Το ίδιο και κείνα τα ξεχωριστά χωράφια κι αμπέλια με τα δικά τους νερά τη δική τους ιστορία —τη δική τους μυθολογία θάλαγα— όπως οι δικές μας Σπλάκες, η χωράφια με τις μηλιές και τόσα άλλα ακόμη, Τρανή, η Μπόκρη κι από πάνω τα Κυριτσέικα κοίτονται κι αυτά ερείπια ονειρών σπαραγμένα απ' τη λησμονιά κατακυριευμένα από την άγρια βλάστηση που θρασομανάει, ανασκαμμένα στα υγρά τους μέρη από το ρύγχος των λιμασμένων αγριόχοιρων.

Έτσι και ο περίοπτος δρόμος για το σταθμό από Βουρλάμ' - Κούτσουρα - Δραμπάλες. Από το Τομπρούκι κι ύστερα στα πιο πολλά σημεία του χάνεται ρημαγμένος σθησμένος απ' την αχρησία, τις πυκνές σπαρτιές, τα κέδρα, τα πουρνάρια, τα μέλεγα, τα ρούδια, τις αγκαθωτές αγριοτριανταφυλλιές που γίνονται πολλές φορές εκτεταμένες αδιαπέραστες λόχμες καθώς έχουν περιπλεχτεί σφιχτά πάνω τους αναρριχόμεναγκουρμπένια, αγράμπελες, θάτα και καιροφυλακτούν φαρμακερές παλαμονίδες. Ένα κατατσακισμένο ερείπιο του χρόνου και της εγκατάληψης. Δεν ξέρεις που περνάς και που βρίσκεσαι, αν είσαι σε χέρσο ή πατάς πάνω στα περίξηλα αμπέλια του Τσαρτσάλη, των Πρατζαίων και τόσα άλλα στολίδια αλλοτινά.

Και δε σε συντροφεύει ούτε ο ωραίος ανοιξιάτικος κελαηδισμός των πουλιών - αραιά και που το ξέμακρο λάλημα κάποιου κούκου - ούτε φίδια, ούτε καν το γλυκό ξάφνιασμα της γουστερίτσας με τα έκπληκτα ματάκια και το γοργό χτύπημα της μικρής της καρδούλας. (Πού χάθηκαν όλα στ' αλήθεια;).

Αν υπάρξουν μιμητές μας (αξίζει τόσο πολύ αυτή η άσκοπη οδοιπορία ανάμεσα στις ασύγκριτες πτυχώσεις του τοπίου μέχρι το Λιθόπυργο, και ύστερα από τις Κανιανίτικες σάρες στη βαθιά ηρεμία της ρεματιάς ως τον Πύργο). Αυτοί που θα οδοιπορήσουν θα πρέπει να έχουν και θέληση και ένα μακρύ ματσούκι για τις σάρες στα Καλύβια και παρακάτω και τις αδιαπέραστες πατλιές και κατάλληλο ντύσιμο. Η ιδέα που έριξε ο ακατάβλητος Βαγγέλης για μια θερινή επιχείρηση κάποιας αναδιάνοιξης και καθαρισμού του παλιού ωραίου αυτού - και αξέχαστου για μας - δρόμου με τη νεολαία των φευγάτων Κουκουβιστιανών είναι ωραία και ρομαντική, αλλά ανήκει μάλλον στη σφαίρα της αγαθής προαίρεσης. Ο αλλοτινός δρόμος για το Μπράλλο ήταν δεμένος με την πρακτική ανάγκη και προ παντός για μας τα τότε παιδιά, ήταν μια διαφυγή προς την περιπέτεια προς κάτι ακαθόριστο αλλά τόσο ελκυστικό.

Γ!! ΣΤΑΘΜΟΣ Μπράλλου.

Από την αρχή, απ' ό,τι ξέρω, ο σταθμός αυτός λεγόταν «Γραβιάς» και μάλλον σωστά λεγόταν έτσι μιας και στην πεδινή αυτή λεκάνη η Γραβιά ήταν μια τοποθεσία που είχε ιστορική φήμη και δόξα. Η μετονομασία δεν ξέρω πότε έγινε και μάλλον πρέπει να είναι ικανοποίηση τοπικιστικού αιτήματος των Μπραλλιωτών μια και στα δικα τους τα όρια θρίσκεται ο σταθμός.

Βέβαια έτσι θάναι τα πράγματα γιατί ο Μπράλλος θέλει να επεκτείνει τη φήμη που απόκτησε από τις περίφημες «στροφές του Μπράλλου» με μια ακόμη επισήμαντή του το σιδηροδρομικό δίκτυο αυτή τη φορά.

Δ!! ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ:

Τέλος θα κλείσω με κάτι που έπρεπε να το πω στην αρχή.

Πρόκειται για το «μνημείο με έμπνευση κλπ.» που συναντάμε μπαίνοντας στο Κουκουβιστιανό με το αυτοκίνητο από του Ζαγκανά τα χάνι. Δεν ξέρω, αλλά να πω ότι μου άρεσε αυτή η «ατομική» πρωτοβουλία του Ν. Ρ. στον Στεφάν το λειβάδι μάλλον δεν θα είναι πολύ αλήθεια... Γιατί πρώτα απ' όλα κάθε μνημείο είναι η αρχή του θανάτου εκείνων που «κοιμούνται τον ανεξύπνητον ύπνο θανάτου». Όπως π.χ. στο μνημείο της Αγίας Τριάδας όπου μετά τόσες και τόσες φορές στα δύσκολα χρόνια που είχαν ξεριζώσει τα λίγα παλούκια και

καταστρέψει το συρματοπλέγμα που τοποθετούσαν για να περιφράξουν το χώρο όπου κοιτώνται οι 33, τώρα μετά το συσσωρευμένο επιβλητικό τσιμέντο και τις λαξεμένες πέτρες, υπάρχει σκέψη και καταβάλλονται φιλότιμες προσπάθειες για «τουριστική» αξιοποίηση της περιοχής με ανέγερση κέντρου αναψυχής και ίσως κάποιου μουσείου!! Μούρχεται στο νου, καθώς διαβάζω ή ακούω τέτοιες προθέσεις, ο γενναίος Μπάμπης Καλλίας, ο δικός μας Παν. Ζούγρος και ο Νικ. Κόλιας, ο καπετάνιος του λόχου Δήμος και άλλοι Έλληνες και ξένοι αντάρτες που κοιτώνται τα κόκκαλά τους κάτω από κείνα τα χώματα - ο Μήτσος Αχλαδάς που δεν κοιτάται εκεί, αλλά θα μιλήσω - δυστυχώς λίγο για μένα - και ο υπογράφων που θα έπρεπε να ήταν στη θέση των δυο Κουκουβιστιανών. (Γιατί σε μένα απευθύνθηκε πρώτα ο Καλλίας εκείνο το θαρραλεωτικό πρωινό εκεί στο φρύδι στις θρίζες όταν έφτασε με τον 3ο λόχο του Τάγματος Παρνασσίδας του ΕΛΑΣ σαν θέλος σαΐτας μέσα από τα ψηλά χιόνια για να προλάβει να χτυπήσει τους Γερμανούς. «Έλα έρε Τ... να μας πας στην Αγία Τριάρα» μου είπε το αθάνατο παλληκάρι. Ακούγοντάς τον ο Παναγιώτης Ζούγρος μπαίνει στη μέση λέγοντάς του: «Ας το παιδί Μπάμπη δεν ξέρει το δρόμο, εμείς θα σας πάμε» και έδειξε τον Ν. Κόλλια που ήταν επίσης πρόθυμος).

Ύστερα από λίγη ώρα μέιναν για πάντα εκεί «να φυλάνε τα έλατα» την τιμή της πατρίδας και τη δική τους. Όχι όμως και την τιμή του νες καφέ φραπέ και της κόκα - κόλα.

Δεν είμαι - όπως είναι αυτονόητο - εντελώς εναντίον όλων των μνημείων, αλλά είμαι ανεπιφύλαχτα υπέρ του βαθιού δημιουργικού σεβασμού των νεκρών και προ πάντων των ζώντων νεκρών που δεν πρέπει να τους κάνουμε νεροκουβαλητές μας για τίποτα μα για τίποτα στον κόσμο.

Με φιλικούς,
πολύ φιλικούς χαιρετισμούς
Φ. ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ - ΚΟΛΙΑΣ
25-5-89

«Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ»

Συντακτική Επιτροπή:

ΦΑΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ

Επιμέλεια ύλης:

ΦΙΛΙΤΣΑ ΑΛΕΞΙΟΥ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου:

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΛΑΤΗΣ

(Γερανίου 7, Αθήνα)

κοσμικά

Γάμοι

— Στις 21.5.1989 στον ιερό ναό Αγίας Φωτεινής Νέας Σμύρνης έγιναν οι γάμοι του συγχωριανού μας ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. ΚΩΣΤΟΥΡΟΥ και της ΑΣΠΑΣΙΑΣ ΡΩΜΝΙΟΥ.

— Στις 3.6.1989 στο Πνευματικό Κέντρο Θρακομακεδόνων έγιναν οι γάμοι του ΣΤΡΑΤΟΥ ΛΗΜΝΑΙΟΥ και της συγχωριανής μας ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ Ι. ΧΑΜΗΛΟΥ.

Το Δελτίο εύχεται στους νεονύμφους βίο ανέφελο.

Βαπτίσεις

— Ο Γεώργιος Δελήμπασης και η Μαρία Α. Πλατανιά βάπτισαν στη Λιθαδειά στις 7.5.1989 την κόρη τους και την ονόμασαν ΕΛΕΝΗ.

— Ο Ταξιάρχης Γ. Κόλιας και η σύζυγός του Χριστίνα βάπτισαν στο χωριό μας στις 13.5.89 το αγοράκι τους και το ονόμασαν ΓΕΩΡΓΙΟ.

— Ο Κώστας Γ. Πριόβολος και η σύζυγός του Μαρία βάπτισαν στο χωριό μας στις 14.5.89 την κόρη τους και την ονόμασαν ΕΥΘΥΜΙΑ.

Στα νεοφώτιστα και τους ευτυχείς γονείς το Δελτίο μας εύχεται παντοτεινή χαρά.

Θάνατοι

(Η φωτογραφία του ΧΡΗΣΤΟΥ Α. ΚΩΣΤΟΥΡΟΥ θα μπει στο επόμενο δελτίο στη θέση των μνημοσύνων)

— Στις 3.5.1989 πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο χωριό ο ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΘ. ΚΩΣΤΟΥΡΟΣ σε ηλικία 70 ετών. Ο Χρήστος έφυγε από μικρό παιδί από το χωριό και εγκαταστάθηκε στην Αθήνα όπου και δημιουργήθηκε σαν επαγγελματίας. Ο πρόωρος θάνατός του σκόρπισε βαθιά συγκίνηση στους οικείους του καθώς και σε συγγενείς και φίλους.

— Στις 18.4.89 πέθανε στον Πειραιά και κηδεύτηκε στο χωριό μας η ΑΝΔΡΙΑΝΑ Ι. ΧΑΜΗΛΟΥ σε ηλικία 90 ετών.

— Στις 19.4.89 πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο χωριό η ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ Ι. ΧΑΜΗΛΟΥ (Κρίκαινα) σε βαθιά γεράματα.

— Στις 2.5.89 πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΕΥΘ. ΠΑΠΑΤΑΞΙΑΡΧΟΥ σε ηλικία 75 ετών. Υπήρξε αστυνομικός και αγωνιστής της Εθνικής Αντίστασης.

Το Δελτίο συμμετέχοντας στη θλίψη των οικείων των ως άνω θανόντων εκφράζει τα θερμά του συλλυπητήρια.

Μνημόσυνα

— Στις 7.5.89 τελέστηκε στο Νεκροταφείο Δάφνης επίσημο μνημόσυνο του αλησμόνητου ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΙΩ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ. Ο Θύμιος Παπαγεωργίου υπήρξε από τους πρωτοπόρους του Συνδέσμου και προσέφερε επί σειρά ετών πολύτιμες υπηρεσίες.

— Στις 19.3.89 τελέστηκε στον Ι. Ν. Αγ. Αναργύρων 40ήμερο μνημόσυνο του ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΜΠΑΝΟΥ. Ο αδόκιτος θάνατος του Βαγγέλη Μπάνου σκόρπισε βαθιά συγκίνηση σ' όλους εκείνους που γνώρισαν τα καλικάγαθα αίσθηματά του και τον αδαμάντινο χαρακτήρα του. Ήταν πρoός, γλυκομίλητος, εργατικός, τίμιος ευσυνείδητος και υπόδειγμα οικογενειάρχου.

— Στις 28.5.89 τελέστηκε στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου του χωριού μας 40ήμερο μνημόσυνο της ΑΝΤΡΙΑΝΑΣ Ι. ΧΑΜΗΛΟΥ. Η Αντριάνα ήταν καλωσυνάτη, φιλόξενη και αγαπητή. Αφού έχασε το σύντροφο της ζωής της ακολούθησε το γιό της Κωνσταντίνο στον Πειραιά. Νοσταλγώντας τη γενέτειρά της, την επισκεπτόταν κάθε καλοκαίρι.

As είναι αιωνία η μνήμη των παραπάνω εκλιπόντων και ελαφρύ το χώμα που τους σκεπάζει.

Προσφορά

Η οικογένεια του ΑΡΓΥΡΗ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ προσέφερε υπέρ του Αθλητικού Ομίλου το ποσόν των δραχμών δέκα χιλιάδων (10.000) στη μνήμη του τόσο πρόωρα χαμένου παιδιού Άγγελου Σίμου.

Αφίξεις

Στις 22.4.89 ήλθε από την Αμερική για επίσκεψη των συγγενών του ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ.

Επίκουρος Καθηγητής

Ο συμπατριώτης μας ΣΤΕΦΑΝΟΣ Δ. ΚΟΛΛΙΑΣ εκλέχτηκε Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Πληροφορικής του Εθνικού Μετσοβείου Πολυτεχνείου.

Το Δελτίο τον συγχαίρει θερμά και του εύχεται και εις ανώτερα.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΦΕΤΣΙΩΡΗΣ

Πτυχιούχος Φυσιοθεραπευτής
D.E.A. Βιο-Μηχανικής και Φυσιολογίας
της Κίνησης Πανεπιστημίου PARIS XI

Βουτυρά 50 — Άγ. Ελευθέριος Αχαρνών
Τηλέφωνο 20 26 154

Τηλ. οικίας: 29 25 086 και 22 85 641

ΠΑΣΧΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

Πάσχα στο αγαπημένο σου χωριό, στον τόπο που γεννήθηκες, κοντά στους δικούς σου ανθρώπους με τα ίδια ήθη και έθιμα, με τις ίδιες παραδόσεις και τα ίδια ιδανικά, είναι ό,τι καλύτερο μπορούσες να περάσεις.

Έτσι, τα βλέμματα κι εφέτος των συγχωριανών, ήταν στραμμένα σ' εκείνο το μικρό χωριό, την όμορφη Καλοσκοπή και με τη σκέψη, ότι τις ημέρες της Λαμπρής θα τις περνούσαν μαζί με τους συγγενείς και φίλους ήταν γεμάτοι από χαρά και ευτυχία.

Σκέπτομαι πόσο όμορφα αισθάνομαι κι εγώ, όταν κάθε φορά ετοιμάζομαι με την οικογένειά μου γι' αυτό το ταξίδι.

Όλα τα πασχαλιάτικα έθιμα γυρίζουν στο μυαλό μου πιο έντονα και με την ιδέα, ότι θα τα ζήσω εκεί επάνω στο θουνό, μακριά από την πολυτέλεια της πόλης νοιώθω ευτυχισμένη. Ξέρω θα κουρασθώ, δεν θα έχω τις ανέσεις, το κατάλληλο σπίτι, τους φαρδείς και καθαρούς δρόμους να περπατήσω, όμως ο καθαρός και δροσερός αέρας του θουνού τα ζωηρά χρώματα και το άρωμα των λουλουδιών, τα αγνά αισθήματα η φιλοξενία των χωριανών θα μου προσφέρουν την άνεση και το κουράγιο να διασκεδάσω και ν' ακολουθήσω όλα τα πατροπαράδοτα έθιμα της Λαμπρής.

Γι' αυτό το λόγο κι εφέτος με όλη μας την διάθεση και μεγάλη χαρά ξεκινήσαμε για το χωριό μας.

Κάπως αργά φθάσαμε κι όλα έδειχναν, ότι το πρόβλημά μας θα ήταν ο καιρός, που μάλλον μας τα χάλασε.

Τα θουνά γύρω μας ήταν μαύρα συννεφιασμένα, οι θουνοκορφές γεμάτες από χιόνι και η Γκιώνα από το βάθος πρόβαλε απειλητική, που όλα έδειχναν, ότι σε λίγο θα ξέσπαζε και η μπόρα. Το κρύο τσουχτερό και ο αέρας δυνατός δεν μας άφησε να χαρούμε την ομορφιά της πασχαλιάτικης νύχτας. Γρήγορα μπήκαμε στην εκκλησία, που ήταν κατάμεστη από κόσμο.

Οι ωραίοι ύμνοι της νύχτας της Αναστάσεως μας έκαναν να σταθούμε ευλαβικά, κοιτά-

ζοντας εδώ και εκεί να συναντήσουμε τα βλέμματα των δικών μας ανθρώπων.

Αλλά δυστυχώς πριν καλά - καλά πάρουμε το άγιο φως και πριν ν' ακούσουμε το «Χριστός Ανέστη» χωρίς καθυστέρηση χαιρετιστήκαμε και σκορπίσαμε στα σπίτια μας.

Το τραπέζι της Λαμπρής με τη ζεστή μαγειρίτσα τα κόκκινα αυγά και το γλυκό, το μαύρο κρασί μας περίμενε στρωμένο, όμως, εμείς κάπως αναστατωμένοι προσπαθήσαμε να βρούμε τρόπο για το ψήσιμο του αυριανού αρνιού.

Γράφει η Φ. ΑΛΕΞΙΟΥ

Η ιδέα να ψήσουμε στην γειτονιά μας ομαδικά, όπως κάναμε κάθε χρόνο, γρήγορα μας εγκατέλειψε, γιατί η βροχή, όχι μόνο δεν σταματούσε, αλλά και διαρκώς δυνάμωνε. Σιγά - σιγά μάλιστα το πρωί, άρχισε να μας γίνεται πρόβλημα. Αλλά, ευτυχώς, βρήκαμε τη λύση, μαζευτήκαμε λίγες οικογένειες και κάτω από τον τσίγκο μιας αχυρώνας στήθηκαν οι σουβλες με τ' αρνιά.

Έτσι το έθιμο, τηρήθηκε κι αυτή τη χρονιά, χωρίς θέβαια το υπαίθριο γλέντι.

Σ' άλλες γειτονιές, όπως μάθαμε, μπόρεσαν κι έψησαν τ' αρνιά τους, όπως κάθε χρόνο, όμως όλοι με προστατευτικά μέσα, γιατί ο αέρας ήταν δυνατός και η βροχή συνεχής και κρύα. Αλλά, πως να το κάνουμε διαφορετικά, από το μαύρο γλυκό κρασί και από το νόστιμο ψημένο αρνί όλοι δοκιμάσαμε και η χαρά της Αναστάσεως και της Αγάπης ήταν ζωγραφισμένη στα πρόσωπα όλων των χωριανών μας για μια ακόμη φορά.

ΜΗΝ ΠΕΤΑΤΕ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΟΠΟΥ ΝΑΝΑΙ -
ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΕ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΥΣ
ΧΩΡΟΥΣ ΚΑΘΑΡΟΥΣ - ΤΟ ΧΩΡΙΟ
ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΑΜΠΕΙ ΑΠΟ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ

Λευκαδίτης Ιω. Ευθύμιος
Ιατρός

Πλαστικής Χειρουργικής - Τραυματολογίας
Αισθητική Προσώπου - Σώματος
(Ιατρός Α.Σ. και Π.Α.Ε. ΠΑΟΚ)

Αγίας Σοφίας 23, 3ος όροφος
Θεσσαλονίκη

Τηλέφωνο: 266.864 (Μόνο με ραντεβού)

Καθηγήτρια Ελληνικής Φιλολογίας παραδίδει ιδιαίτερα μαθήματα ΑΡΧΑΙΑ, ΕΚΘΕΣΗ, ΙΣΤΟΡΙΑ, όλων των τάξεων Γυμνασίου - Λυκείου· επίσης ΑΡΧΑΙΑ Γ' ΔΕΣΜΗΣ, καθώς και ΕΚΘΕΣΗ για υποψηφίου. (Τηλ. 51.21.640 ΝΟΤΑ ΣΕΦΕΡΛΗ)

ΤΟ ΚΛΕΦΤΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ακούγοντας τ' αθάνατα κλέφτικα τραγούδια μας ενθουσιαζόμαστε. Αισθανόμαστε ανείπωτη χαρά και περηφάνεια. Τα πιο πολλά απ' αυτά μας συγκινούν και μας γοητεύουν ιδιαίτερα, διότι χαρακτηρίζονται από πατριωτική έξαρση. Τα τραγούδια αυτά με το ιστορικό περιεχόμενό τους αναφέρονται, κατά το πλείστον, εγκωμιαστικά στους ήρωες που έπαιξαν πρωταγωνιστικό ρόλο στην ιστορία του τόπου μας. Μας υπενθυμίζουν μέσα από την δημοτική ποίηση την παλληκαριά και τη γενναιότητα των αγωνιστών του '21. Τα κλέφτικα τραγούδια της τάβλας, τα οποία είναι αφιερωμένα στον ηρωισμό και την αυτοθυσία των αγωνιστών αναδείχθηκαν στα δύσκολα χρόνια της σκλαβιάς. Μας μιλάνε για τους αγώνες των προγόνων μας που πάλεψαν με νύχια και με δόντια ενάντια στην τουρκική τυραννία. Μερικά απ' αυτά τα τραγούδια τα οποία δεν αναφέρονται σε πολέμους και ηρωισμούς αφιερώθηκαν στις ανθρώπινες σχέσεις, στον σεβασμό και την αγάπη. Αυτά, σύμφωνα με τους ιστορικούς, δημιουργήθηκαν με στοιχεία υπαρχόντων προσώπων τα οποία προσαρμόστηκαν δια παραλλαγής των ονομάτων τους κατά τρόπο αποδοτικό σε νέα πρόσωπα τόπους και συμβάντα.

Ορισμένα άσματα, τα οποία αναφέρονται στον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα του λαού, μεταφέρθηκαν αυτούσια από τον ένα καπετάνιο στον άλλο.

Οι συνθέτες των τραγουδιών αυτών φρόντισαν να προσαρμόσουν τα τραγούδια τους στις εκάστοτε διαγραφόμενες κρίσιμες καταστάσεις καθώς και στις πιο δύσκολες κατά καιρούς εποχές της κλεφτουριάς και του αρματολικού βίου, όπως π.χ. το κλέφτικο τραγούδι της τάβλας του θρυλικού αρματολού Κατσαντώνη, ενός από τους εξοχώτερους προδρόμους της Εθνεγερσίας ο οποίος οδηγήθηκε δέσμιος από τους Τούρκους στα Γιάννενα, είναι το παρακάτω:

«Τούρκοι βαστάτε τ' άλογα
λίγο να ξανασάνω.
Να χαιρετήσω τα βουνά
και τις κοντοραχούλες,
ν' αφήσω διάτα στα παιδιά,
σ' όλα τα παλληκάρια.
Ν' αφήσω γεια στη γ' ναίκα μου
και στο μοναχογιό μου...».

Κι ένα ακόμα κλέφτικο τραγούδι το οποίο αναφέρεται στον ηγούμενο της μονής της Αγίας Λαύρας. Με το προεπαναστατικό αυτό τραγούδι ο μοναχός προετοιμάζει ψυχολογικά τον υπόδουλο λαό για τον μεγάλο ξεσηκωμό του γένους:

«Πικρά το λένε τα πουλιά,
πικρά το λεν τ' αηδόνια
πικρά το λέει κι ο ηγούμενος
από την Άγια Λαύρα.
Παιδιά μου μεταλάβετε
και ξομολογηθείτε,
Φέτος θα γίνει πόλεμος,
θα γίνει ανταρσία,
Θα κλάψ' η μάνα το παιδί
και το παιδί τη μάνα...».

Μερικά κλέφτικα τραγούδια δεν παρέχουν ιστορικά στοιχεία. Ωστόσο δεν παύουν να είναι λυρικά. Άλλα πάλι γεμάτα πάθος, λεβεντιά και δραματικότητα, εξογκώνουν τα πράγματα και την ανθρώπινη δύναμη.

Κατά τους ιστορικούς, τα κλέφτικα τραγού-

Γράφει ο ΦΑΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

δια χαρακτηρίζονται ως Ελλαδική ποίηση δημιουργήθηκαν μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης σε τόπους που ήκμασε η κλεφτουριά και το αρματολίκι. Στην Πελοπόννησο, τη Ρούμελη, την Ήπειρο, τη Θεσσαλία και την Μακεδονία. Τα κλέφτικα τραγούδια αποτελούν την πολυάριθμη και χαρακτηριστικότερη, για τον ιστορικό βίο της Νεώτερης Ελλάδος, τάξη ασμάτων. Εγκωμιάζουν το καθένα με τον τρόπο του τα ηρωικά κατορθώματα των προμάχων μας, όπως για παράδειγμα το παρακάτω τσάμικο:

«Τ' Ανδρούτσου η μάνα χαίρεται,
του Διάκου καμαρώνει,
γιατ' έχουν γιους αρματολούς
και γιους καπεταναίους.
Ανδρούτσος φυλάει στη Γραβιά
κι ο Διάκος στην Αιλαμάννα...».

Άλλα πάλι μνημονεύουν τον ηρωισμό και το μαχητικό μένος των ηρώων Σουλιωτιστών στα χρόνια της δουλείας. Σημειώνω ένα στίχο ενός απ' αυτά τα τραγούδια, το οποίο αναφέρεται στην πολιορκία του Σουλίου:

«Βαρύς αχός ακούγεται
πολλά ντουφέκια πέφτουν
Μήνα σε γάμο ρίχνονται,
μήνα σε χαροκόπι.
Ουδέ σε γάμο ρίχνονται,
ουδέ σε χαροκόπι.
Η Δέσπω κάνει πόλεμο
με νύφες και μ' αγγόνια...».

Ένα ακόμα γνωστό παραδοσιακό συρτό, το οποίο υπενθυμίζει στις επερχόμενες γενεές

την αυτοθυσία και τη γενναιότητα των ηρώων εκείνων Ελληνίδων, οι οποίες για να μην συλληφθούν από τον θάρβαρο εχθρό πηδούσαν χορεύοντας από τον γκρεμό του Ζαλόγγου στο θάραθρο κι εύρισκαν τραγικό θάνατο, είναι το ακόλουθο:

«Έχε γειά καημένε κόσμη
έχε γειά γλυκειά ζωή.
Έχε γειά παντοτεινή.
Έχετε γειά βρουσούλες
λόγγοι βουνά ραχούλες,
κι εσείς Σουλιωτούλες.
Στη στεριά δε ζει το ψάρι
ούτε ανθός στην αμμουδιά.
Κι οι Σουλιώτες δε ζούνε
δίχως την Ελευθεριά...».

Θα αναφερθώ σ' ένα ακόμα περίφημο κλέφτικο τραγούδι σχετικό με τις λεοντόκαρδες όσο και ανυπότακτες Σουλιώτισσες:

«Κορίτσια από τα Γιάννενα
νυφάδες από το Σούλι.
Τα μαύρα να φορέσετε,
να μαυροφορεθείτε.
Το Σούλι θα χαρατσωθεί,
χαράτσι θα πληρώσει.
Τζαβέλαινα σαν τ' άκουσε
πολύ της κακοφάνει,
τ' ασκέρι της εσύναξε
και τ' άρματά της ζώνει...».

Ορισμένα από τα κλέφτικα τραγούδια δημιουργήθηκαν από τους ίδιους τους Αρματολούς, οι οποίοι παρέμειναν κυρίαρχοι των ελληνικών ορέων, φορείς του ηρωικού πνεύματος και κύριοι εκπρόσωποι της μαχομένης εθνικής ενότητας μέχρι το μεγάλο ξεσηκωμό. Στον εθνικό απελευθερωτικό αγώνα το αρματολίκι αποτελούσε τον κύριο πυρήνα του δυναμικού της Επανάστασης.

Το κλέφτικο τραγούδι που ακολουθεί αναφέρεται στο θάνατο του ήρωα Μάρκου Μπότσαρη:

«Το Μάρκο παν στην εκκλησιά,
το Μάρκο παν στον τάφο
Εξήντα παπάδες παν μπροστά
και δέκα δεσποτάδες...».

Κι ένα ακόμα τραγούδι της τάβλας αφιερωμένο στον αρχιστράτηγο του αγώνα Θεόδωρο Κολοκοτρώνη:

«Λάμπουν τα χιόνια στα βουνά
και τα νερά στους βάλτους
Λάμπουν τ' ασήμια τα πολλά
των Κολοκοτρωνάων.
Καβάλα παν στην εκκλησιά
καβάλα προσκυνάνε,
καβάλα παίρν' αντίδωρο
απ' του παπά το χέρι...».

Σε στυλ κλέφτικου τραγουδιού η δημοτική μας μούσα μοιρολογεί το θάνατο του σκοτωμένου αγωνιστή καπετάν Γιάννου:

«Σηκώσου απάνω Γιάννο μου
και μη βαρικοιμάσαι
Βρέχει ο ουρανός και βρέχεσαι,
χιονίζει θα κρυώσεις
Θα σου βραχούνε τ' άρματα
και τα χρυσά κουμπιά σου...».

Ελάχιστα τραγούδια της τάβλας αναφέρονται στον έρωτα και την αγάπη όπως τα παρακάτω:

«Θέλουν ν' ανθίσουν τα κλαριά
κι ο πάγος δεν τ' αφήνει
Θέλω κι' εγώ να σ' αρνηθώ
κι' ο πόνος δεν μ' αφήνει.
Το χέρι σου βλάχαμ' το παχουλό
το κοντυλογραμμένο
να τόβαζα προσκέφαλο
τρεις μέρες και τρεις νύχτες...».

Και μια περίπτωση ενός ακόμα ερωτοχτυπημένου ο οποίος περιφρονεί τα πλούτη του μπροστά στον σεβντά που νιώθει για την καλή του:

«Τι να τα κάνω τα φλωριά,
τα γρόσια τι τα θέλω,
που δε φιλώ τα μάτια σου,
τον άσπρο το λαιμό σου...».

Πολλά άσματα αναφέρονται σε ήρωες τους οποίους ο λαός δεν τους έπλασε στ' ανθρώπινα μέτρα αλλά ημίθεους, τιτάνες με υπερφυσικές δυνάμεις. Σαν έναν τέτοιο γίγαντα φαντάστηκε ο λαός το Διγενή Ακρίτα, τον οποίο θέλει να παλεύει και να κονταροχτυπιέται με το Χάροντα σε μαρμαρένια αλώνια. Υπερβολική φυσικά η ανθρώπινη φαντασία.

Όταν κάποιος αγωνιστής ήθελε να περιγράψει, τραγουδώντας, τους καημούς του, τα προβλήματά του και την κατάστασή του ακόμα στην οποία ζούσε σχημάτιζε, αν τα κατάφερνε, με το νου του τους ανάλογους στίχους. Κατόπιν ανακάλυπτε το ρυθμό που του πήγαινε και το τραγούδι ήταν πλέον γεγονός. Ούτε που μπορούσε να φανταστεί ο συνθέτης εκείνος του παρακάτω δημοτικού άσματος την εξέλιξη που θα είχαν οι στίχοι του

«Του Κίτσου η μάνα κάθεται
στην άκρη στο ποτάμι
με το ποτάμι μάλωνε
και το πετροβολούσε.
Ποτάμι για λιγότεψε,
ποτάμι στρίψε πίσω,
για να περάσω αντίπερα
στα κλέφτικα λημέρια...».

κι ότι το κλέφτικο αυτό τραγούδι του, το οποίο γράφτηκε τον δέκατο όγδοο αιώνα, θα ήταν

ME

διακόσια χρόνια αργότερα απόφιο, και μάλιστα τόσο ζωντανό.

Ο στρατηγός Μακρυγιάννης στα απομνημονεύματά του μας λέει ότι ύστερα από την συντριβή των Τούρκων στη μάχη των Μύλων τραγούδησε, παίζοντας τον ταμπουρά του, το παρακάτω τραγούδι της τάβλας: «Ο ήλιος εβασίλειε πάει και τούτη μέρα...».

Δεν γνωρίζουμε αν ήταν αυτοσχέδιο.

Κατά το Γάλλο φιλόλογο Φωριέλ, ο οποίος στα 1826 έγραψε, ανάμεσα σε πολλά άλλα έργα του, για τα «ΔΗΜΩΔΗ ΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ». Τα κλέφτικα τραγούδια των Ελλήνων καταδεικνύουν με τη θαυμάσια μελωδική μουσική τους τη σημασία και το ιστορικό νόημα του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα του ηρωικού αυτού λαού ο οποίος συγκλόνισε με την αυτοθυσία του και τα κατορθώματά του ολόκληρη την ανθρωπότητα».

Ο ως άνω Γάλλος φιλόλογος πιστεύει ότι: «Πολλά απ' αυτά τα κλέφτικα τραγούδια μας είναι δημιουργήματα λαϊκών τραγουδιστών, οι οποίοι τα τραγουδούσαν στα πανηγύρια και στις διάφορες χαρούμενες εκδηλώσεις. Οι λαϊκοί αυτοί οργανοπαίκτες περιφερόμενοι από τόπο σε τόπο, τα συνόδευαν, κατά προτίμηση, με τη λύρα τους». Τονίζει ακόμα ότι: «Συνθέτες των θαυμάσιων αυτών ασμάτων αναμφισβήτητα υπήρξαν και διάφοροι καπεταναίοι του αγώνα καθώς και απλοί άνθρωποι του λαού».

Όσο για τον Γκαίτε, τα θεωρούσε σαν «το πιο έξοχο είδος που ξέρουμε από τη λυρική και δραματική ποίηση». Ο ίδιος μάλιστα μετέφρασε στη γλώσσα του και το πασίγνωστο «Ο Όλυμπος κι ο Κίσαβος τα δυό βουνά μάλωνουν...».

Πολλά δημοτικά τραγούδια μας, τσάμικα και της τάβλας αναφέρονται στους διαφόρους, κατά καιρούς, αρχιληστές που λυμαίνονταν την ύπαιθρο. Ένα μάλιστα απ' αυτά τον Χρ. Νταβέλη, (κατακαημένη Αράχωβα), αποτελεί την σπεσιαλιτέ των δημοτικών τραγουδιών μας.

Ο λαός μας μέσα από τα κλέφτικα τραγούδια του εγκωμιάζει με θαυμασμό και περηφάνεια τα ηρωικά κατορθώματα των παλληκαριών του. Παράλληλα εκφράζει τους πόθους του, τους καημούς του, τις αγωνίες του, ως και τα οράματά του ακόμα.

Τραγούδια αγωνιστικά, ερωτικά και κοινωνικά, με μουσική θαυμάσια, χαρακτήρα και ταυτότητα, αγαπήθηκαν και τραγουδήθηκαν τα παλιά εκείνα χρόνια από το λαό. Στη συνέχεια μεταδόθηκαν από γενιά σε γενιά κι έφτασαν μέχρι την εποχή μας.

Εμείς έχουμε υποχρέωση να συνεχίσουμε την παράδοση μεταλαμπαδεύοντας αυτόν τον θησαυρό στις επερχόμενες γενεές, για να συνεχιστεί η ανά τους αιώνες ιστορική πορεία τους.

«ΜΗ ΜΟΥ ΤΟΥΣ ΚΥΚΛΟΥΣ ΤΑΡΑΤΤΕ»

Η ιστορία του χωριού μας όπως και η ιστορία κάθε τόπου είναι γεμάτη από ανέκδοτα όπου αντανακλάται και το πνεύμα κάθε εποχής.

Πρόσφατα ο συγχωριανός μας, Αθανάσιος Ν. Μαλεβίτης μας διηγήθηκε ένα τέτοιο ανέκδοτο όπως το άκουσε από τον ίδιο τον αείμνηστο καθηγητή Γιώργο Κόλλια. Η ιστορία ήταν προπολεμική. Μια μέρα η μάνα του Γιώργου, η μακαρίτισσα Παπαταξιάρχαινα, είπε στο Γιώργο να φυλάει το αυλάκι που έφερνε νερό για το πότισμα στον Αγιαννάκι, μη τυχόν και το κόψει κάποιος. Εκείνος φιλομαθής καθώς ήταν για να μη χάσει το χρόνο του άνοιξε ένα βιβλίο Γαλλικών και άρχισε να διαβάζει ενώ πρόσεχε το αυλάκι.

Ύστερα από λίγο παρουσιάστηκε ο μπάρμπα Δημήτρης Ζήκας. Ρώτησε να μάθει τι διάβαζε ο Γιώργος και εκείνος του είπε ότι διάβαζε Γαλλικά. Τότε ο μπάρμπα Μήτσος δήλωσε περήφανα στο νεαρό συγχωριανό του ότι γνωρίζει και αυτός Γαλλικά που τα έμαθε κατά τη διάρκεια των Βαλκανικών Πολέμων όταν συμπολεμούσαν οι Έλληνες με τους Γάλλους. Στο ερώτημα του Κόλλια αν θυμάται καθόλου κάποιες λέξεις γαλλικές ή φράσεις από την εποχή εκείνη, ο μπάρμπα Μήτσος είπε περήφανα, ισιώνοντας την πλάτη του, και βέβαια θυμάμαι.

Πές μου λοιπόν κάποια φράση γαλλική. Τότε ο μπάρμπα Μήτσος είπε με στόμφο τα Γαλλικά του: «Μη μου τους κύκλους τάραττε»!

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ ΑΕΓΑ

ΚΩΣΤΑΣ ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΣ

Αριστοτέλους 89, Πλ. Βικτωρίας

Τηλέφωνα:

Γραφείου: 88.32.291

Οικίας: 77.09.054

ΨΗΣΤΑΡΙΑ

ΒΑΣΙΛΗ ΧΑΜΗΛΟΥ

Ανδριανουπόλεως 30 — Τηλ.: 51.31.359

Κολωσό

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

1920 - 1924

Ληφγείται ο ΠΑΝ. ΠΕΡ. ΔΑΝΙΗΛ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

8 Ιουλίου Μάχη Δορυλαίου

(Η περιγραφή της μάχης
στην Γ.Σ.Ε. του Μαρτίου 1960)

Ήταν ώρα 10 το πρωί ακόμη...

Την ίδια ημέρα 8 Ιουλίου, περισσότερες άλλες Μεραρχίες του εχθρού αντεπετέθησαν κατά εκείνων των δικών μας που περνούσαν από την προηγούμενη ημέρα, πέραν από το Εσκή-Σεχίρ προς το Σεϊντή-Γαζή. Τον ίδιο ρόλο προς τον ρόλο του τάγματός μας στην άμυνα του Εσκή-Σεχίρ έπαιξε και το τάγμα Ντινίδη στη θέση της 9ης ή 10ης Μεραρχίας του.

Σύμφωνα με τις αφηγήσεις του ίδιου, εδέχθη μεγάλο αριθμό δυνάμεων του εχθρού και θρέθηκε στη δυσκολότερη θέση αιχμαλωσίας του τάγματός του, των πυροβολητών να εγκαταλείψουν τα πυροβόλα τους, με σκοπό να μετάσχουν στην απεγνωσμένη προσπάθεια να διατηρούν τις θέσεις του πεζικού με τα όπλα. Το τάγμα βέβαια υπέστη βαρείες απώλειες, αλλά τελικά ενισχύθηκε και οι τουρκικές δυνάμεις αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν έκτακτα.

Την επόμενη ημέρα το Σύνταγμά μας πέρασε ΒΔ και τοποθέτησε προφυλακές πέραν από την κορυφογραμμή του Μπόζ-Ντάγ πάνω από το βάθος του ποταμού Σαγγαρίου. Τα τμήματα των τουρκικών δυνάμεων που είχαν υποχωρήσει προς αυτήν την κατεύθυνση, είχαν περάσει και τον ποταμό και ανέβαιναν σε μια ορεινή περιοχή εκτός βολής από τις δικές μας θέσεις.

Ήταν η ώρα 10 το πρωί, όταν φάνηκαν να κατεβαίνουν από διάφορα σημεία της κορυφο-

γραμμής της κατά μήκος του λεκανοπεδίου, οροσειράς του Μπόζ-Νταγ, τα πρώτα τμήματα του Κεμαλικού στρατού, κατά φάλαγγα.

Τα τμήματα εκείνα αποτελούσαν τις εμπροσθοφυλακές τριών Μεραρχιών κατά του Στρατηγού Εδιπίδη, αυτόν, που έγραψε το σχετικό άρθρο του Εγκυκλοπαιδικού Λεξικού του «Ήλιου» τεσσάρων Μεραρχιών, σύμφωνα με την γνώμη στο Μέτωπο.

Την ύπαρξη όμως τόσων δυνάμεων του εχθρού εκεί δεν είχε υπολογίσει το ελληνικό στρατηγείο, όπως απεδείχθη.

Αλλά ούτε και το τολμηρό σχέδιο της αντεπιθέσεως των Κεμαλικών δυνάμεων με αντικειμενικό σκοπό την κατάληψη της πόλης και την θριαμβευτική είσοδο του Κεμάλ Ατατούρκ στο Εσκή-Σεχίρ, είχε επινοήσει, πράγμα, που πίστευε και περίμενε ολόκληρος ο πληθυσμός της πόλης, σύμφωνα με τις ομολογίες πολλών κατοίκων Ελλήνων και Τούρκων.

Ποίαν δε επίδραση επί του ηθικού του ελληνικού στρατού θα είχε σαν αποτέλεσμα η ανακατάληψη και η είσοδος του Κεμάλ στην πόλη, καθώς και αντιστρόφως επάνω στο ηθικό του τουρκικού στρατού, εν συνδυασμό με τις εχθρικές αιχμαλωσίες και τα λοιπά λάφυρα από τις ελληνικές εφοδιοπομπές, μπορεί να απολογηθεί κανείς; Η σκέψη μόνο μιας τέτοιας εικόνας προκαλεί ρίγη από το δέος.

Τα από το δέος τούτου ριγκ αισθάνθηκε αυτός που γράφει, γιατί έζησε το δράμα αυτό ως βαθμοφόρος του 9ου λόχου του Τάγματος και δεν θα ξεχάσει σ' όλη του την ζωή τα θαυμάσια ίχνη, που άφησε στην ψυχή του έντονα συναισθήματα αγωνίας και φρίκης. Αγωνίας για την έκβαση της μάχης, φρίκης δε, λόγω της κολάσεως, που δημιούργησαν τα πολεμικά πυρά. Και τα δύο τα δοκιμάσαμε όλοι αυτοί, που συμπολεμήσαμε εκεί. Τα συναισθήματα αυτά θα έμεναν με τις φρικτές τους συνέπειες, εάν από την ίδια πηγή των συναισθημάτων τούτων δεν παρουσιάζετο η ελληνική ανδρεία με όλη της την μεγαλοπρέπεια.

(Συνεχίζεται)

- ΤΑΒΕΡΝΑ -

«ΤΟ ΧΑΝΙ ΤΗΣ ΓΡΑΒΙΑΣ Νο2»

ΟΠΙΣΘΕΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ «HOLIDAY INN»

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΦΟΣ

Ηλ. Ποταμιάνου 2 - Ιλίσια - Τηλ.: 72.35.506

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΕΙ

TRADIOTINAL GREEK TAVERN
TO XANI THS GRAVIAΣ - THE GRAVIA INN
JUST BEHIND OF THE HOLIDAY INN HOTEL

ΨΗΣΤΑΡΙΑ «Η ΓΩΝΙΑ»

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Κ. ΤΣΙΓΑ

Αγίας Βαρβάρας 32, Αργυρούπολη

Σας περιμένουμε:

Από τις 5 μ.μ. έως τις 2 μετά τα μεσάνυχτα

Η ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΠΑΠΑΝΤΡΙΑ

Εκπληξη μας προξένησε το γεγονός ότι ο κ. Σ. Σταματοπούλος στο φύλλο του Απριλίου 1989 της «Αδελφότητας Κάτω Μουσουνίτσας» αναφέρεται και πάλι στο θέμα καταγωγής του Παπανδρέα Μώρη του Κουκουβιστιανού.

Απαντώντας ο Σύνδεσμός μας, παραπέμπει τον παραπάνω αρθρογράφο —αμφισβητία καθ' ημάς της αλήθειας— στην προ 18ετίας δοθείσα προς αυτόν, μέσω της εφημερίδας «Βήμα», απάντηση των αιμνήστων α) Δημητρίου Ευθ. Κόλλια, Προέδρου του Συνδέσμου και Αρχηγού της Αστυνομίας τότε και β) Χαράλαμπου Ταξ. Κόλλια Διευθυντού τότε του Δήμου Αθηναίων, σχετικά με την καταγωγή του πολεμάρχου Κουκουβιστιανού ρασοφόρου. Άλλωστε είναι ιστορικά τεκμηριωμένη η καταγωγή του Παπαντριά α) από τα σχετικά έγγραφα που φυλάσσονται στα Αρχεία του Κράτους, β) από τις αναδιφήσεις διαφόρων Εγκυκλοπαιδείων (Πάπυρος Λαρούς), γ) από τις έρευνες διαφόρων ιστορικών συγγραφέων και δ) από τα απομνημονεύματα του Στρατηγού Μακρυγιάννη που τον αναφέρει ως τον Παπαντρέα Μώρη τον Κουκουβιστιανό.

Ακόμα έχομε την επιστολή του τότε Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου προς τον Αρχιεπίσκοπο Σαλώνων Ησαΐα σχετική με τη δράση του Παπανδρέα Μώρη που καταλήγει ως εξής:

«... Η του Παπανδρέου πράξεις πατριωτική μεν τοις γινώσκουσι τα μύχια, κατακρίνουσι δε οι μη ειδότες τον άνδρα. Κρύφα υπερασπίζου αυτόν, εν φανερῷ δ' άγνοϊαν υποκρίνου, εστί δ'ότε και επίκρινε τοις θεοσεβέσιν αδελφοίς και αλλοφύλοις, ιδία πράυνον τον θεζύρην λόγους και υποσχέσεσιν, αλλά μη παραδοθήτω εις λέοντος στόμα...

Κωνσταντινουπόλει 20 Δεκεμβρίου 1820
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ»

Και πραγματικά ο Ησαΐας περιέθαλψε και προφύλαξε τον Παπανδρέα Μώρη, που μόλις ξέσπασε η επανάσταση πολέμησε λιονταρίσια πλάι στον Πανουργιά (Από το ημερολόγιο Αρχιεπισκοπής Φωκίδος «Ο Εθνάρχης Επίσκοπος Σαλώνων Ησαΐας»).

Σημειώνουμε ακόμα ότι το επώνυμο του Παπανδρέα της Κάτω Μουσουνίτσας ήταν Πανούσης, ενώ του Κουκουβιστιανού ΜΩΡΗΣ.

Στην Κουκουβίστα υπάρχουν σήμερα αρκετοί απόγονοι του ηρωϊκού Παπαντριά.

Ύστερα από τα παραπάνω ιστορικά ντοκουμέντα, θεωρούμε άσκοπη κάθε περαιτέρω συζήτηση.

ΣΤΑΧΥΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

Μπαίνοντας ο Μάιος άρχισε να σημειώνεται κάποια κίνηση στο χωριό μας. Οι συνταξιούχοι, με τους ελάχιστους μόνιμους κατοίκους του χωριού μας καταπιάστηκαν με την καλλιέργεια των κηπευτικών τους. Φύτεψαν πατάτες, φασόλια, ντομάτες κι ένα σωρό άλλα ζαρζαβατικά.

Τα ποτίσματα θα μούνε κι αυτά, από τον νεφορύλακα, σε κάποια τάξη. Οι παλιότεροι θα θυμούνται τις αντεγκλήσεις και τη διαμάχη για το πότισμα. Και με το δίκιο τους οι άνθρωποι. Γιατί τότε η απαντοχή τους και οι ελπίδες τους για την συντήρηση της φαμίλιας τους στηριζόταν αποκλειστικά και μόνο στην παραγωγή τους.

Υπενθυμίζουμε στον πρόεδρο της Κοινότητας ότι πολλές λάμπες είναι καμένες και οι δρόμοι θεοσκότεινοι. Αυτές οι λεπτομέρειες οι οποίες θεωρούνται από τους κατοικούντες στο κέντρο ασήμαντες, διότι εκείνο πάντα φωτίζεται, είναι σοβαρότατες για τους ηλικιωμένους των απομακρυσμένων μαχαλάδων. Δεν νομίζω να ζητάνε πολλά πράγματα, από την Κοινότητα αυτά τα γεροντάκια.

Ολόγος πάλι για την Παναγία. Πρωτοστατούντος του Ιερέα μας, τον οποίο σεβόμαστε και συγχαίρουμε, κτίστηκε στον ιερό χώρο της ο θαυμάσιος αυτός ναός της Μεγαλόχαρης. Δεξιά της εισόδου αναρτήθηκε μαρμαρίνη πλάκα η οποία μας υπενθυμίζει ότι: «ΑΝΗΓΕΡΘΗ ΕΝ ΕΤΕΙ 1971». Δε θάπρεπε, κατά τη φτωχή μου γνώμη, κάποια άλλη πλάκα να αναφέρει ότι σ' αυτόν ακριβώς το χώρο υπήρχε παλιός ναΐσκος κτισμένος από τους προγόνους μας στον οποίο εκκλησιάζοντο, για 180 - 200 περίπου χρόνια, οι χωριανοί μας; Και ερωτώ: Γιατί οι νέοι μας να αγνοούν την ύπαρξη αυτού του ναού, ως και την ιστορία του ακόμα;

Απογοητευτική ήταν φέτος η πασχαλιάτικη εξόρμηση των αστών στην επαρχία. Ο χειμωνιάτικος καιρός τους εμπόδισε να ψήσουν στο ύπαιθρο τον οβελία τους.

Από το Μ. Σάββατο έκαμαν την σχετική προετοιμασία τους για το ομαδικό ψήσιμο των αρνιών στα διάφορα αλώνια του χωριού. Τα σχέδιά τους όμως τα ανέτρεψε η καταρρακτώδης βροχή και η ανεμοθύελλα που επικράτησε καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας. Αφού οι άνθρωποι κλείστηκαν στα σπίτια τους δεν κατάφεραν να πιάσουν ούτε το Μάη.

Ευχόμαστε σε όλους υγεία και υπομονή. Το Πάσχα και η Πρωτομαγιά του χρόνου θα ξανάρθουν.

Φ. Α.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΣΑΣ

- ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ** από και προς Καλοσκοπή — ΑΡ. ΚΥΡΙΑΖΗΣ, Ιωαννίνων 129, Κολωνός, τηλ. 51.22.987 (Καλοσκοπή 61.251).
- ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ** — ΙΩΑΝΝΗΣ Θ. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ Ακτή Μιαούλη 7 - 9 (7ος όροφος) Πειραιάς, (τηλ.: 417.2029 — 417.3079).
- ΧΥΜΟΙ ΦΡΟΥΤΩΝ - ΠΟΤΟΠΟΙΪΑ** — Κ. Ν. ΚΟΛΛΙΑΣ, Κυπρίων Αγωνιστών 15, Αργυρούπολη, τηλ. 99.25.889, 99.17.845.
- ΥΑΛΙΚΑ** — α) Κατάστημα ΜΙΧ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Λέκκα 20 (Σύνταγμα), τηλ. 32.27.872. β) Κατάστημα ΣΤΡ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, Συρράκου 20 - 22, Κολωνός.
- ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ** — ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΟΚΑΣ, Στουρνάρα 47, τηλ. 36.39.475 - 36.39.478.
- ΠΟΥΚΑΜΙΣΑ - ΠΙΤΖΑΜΕΣ** — Γ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ, Ιωαννίνων 129, Κολωνός, τηλ. 51.22.987.
- ΠΟΤΟΠΟΙΪΑ «ΣΙΑΦΑΚΑ»**, Σαπφούς 12, Πλ. Κουμουνδούρου.
- ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ** - ΓΙΑΝΝΗΣ Χ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ, Τασσπούλου 7, Αγία Παρασκευή, Τηλ. 65.93.477 - 63.90.640.
- ΕΝΔΥΜΑΤΑ - ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ** παιδικά — «ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ», Ιωαννίνων 87, Κολωνός, τηλ. 51.39.180 - 51.36.642.
- ΦΩΤΟΤΥΠΙΕΣ** — Δ. Ε. ΤΟΥΜΠΑΣ, Σανταρόζα και Σταδίου 48 (στοά), τηλ. 32.12.090.
- ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ** — ΕΥΘΥΜΙΑ Γ. ΧΑΣΙΑΚΟΥ, Λογίστρια, Δημοκρατίας 6, Ζωγράφου. Αναλαμβάνει τήρηση λογιστικών βιβλίων Α, Β, Γ, Δ κατηγορίας. Τηλ. 77.08.098.
- ΜΑΡΙΑ ΛΕΥΚΑΔΙΤΟΥ - ΞΑΦΑΚΗ** — Φυσιοθεραπεύτρια Ν.Δ.Τ. Ειδ.: Εγκεφαλικές παθολύσεις. Οικία: Φαλαγγιτών 4, Περιστέρι, Τηλ. 57.22.637, Εργ.: Κ.Α.Σ.Π., Τηλ.: 28.26.913.
- ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ΤΣΟΛΑΝΑΣ**, Παρκεταποιοός, Τηλ.: 26.16.040.
- ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ - ΨΙΔΙΚΑ** — ΚΩΣΤΟΥΡΟΣ Γ. Κυπαρίσας - Μιλήτου Πειραιάς.
- ΒΙΒΛΙΑ** — Στο Βιβλιοπωλείο «ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ» του Β. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Σίνα 30, τηλ. 36.31.313.
- ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ** — ΚΩΣΤΑΣ Σ. ΜΠΟΥΡΤΖΑΛΑΣ, Λυκούργου 10, Αθήνα, τηλ. 32.40.800 - 64.42.354.
- ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ** καλλιτεχνικές, ΦΙΛ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, Γερανίου 9, τηλ. 52.36.087.
- ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΗΛΕΚΤΡ. ΣΥΣΚΕΥΩΝ** — ΝΙΚ. Δ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ, Ιωαννίνων 32, Κολωνός, τηλ. 51.44.666.
- ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ** — ΧΡ. Γ. ΔΑΝΙΗΛ, Δουκάδων 7, Νέα Ιόσσια, τηλ. 57.33.336.
- ΤΑΒΕΡΝΑ «ΤΟ ΧΑΝΙ ΤΗΣ ΓΡΑΒΙΑΣ»** — ΑΘ. ΚΩΣΤΟΥΡΟΥ, Φωκίδας 28, Αμπελόκηποι.
- ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ** — Ν. Ε. ΤΟΥΜΠΑΣ, Βερανζέρου 14, τηλ. 52.39.450.
- ΣΧΟΛΕΣ «ΩΜΕΓΑ»** — ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΩΤΡΟΠΟΣ, Πλατεία Συντάγματος.
- ΟΠΤΙΚΑ** — Σ. ΜΟΣΧΟΝΑΣ, Ακαδημίας 100 (Πλ. Κάνιγγος).
- ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ** — ΝΙΚ. ΑΚΤΙΔΗΣ, Φαραντάκου 30 Αμπελόκηποι, τηλ. 77.52.163, 77.70.824.
- ΠΛΕΚΤΑ ΕΙΔΗ, «Βιοδάμ»** — ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ και ΣΙΑ, Περικλέους 45, τηλ. 32.26.841.
- ΤΑΣΟΣ Π. ΧΑΣΙΑΚΟΣ**, Δικηγόρος — Ακαδημίας 57, 5ος όροφος, γραφ. 521, τηλ.: 36.14.854 - 36.12.235. Οικίας: 51.35.891.
- ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΑΠΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΗ** — ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ, Τηλ. 43.14.758, «Αθαν. Διάκου», Τηλ. 63.345.
- ΦΟΙΒΗ Ε. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ**, Δικηγόρος — Γραφ.: Σανταρόζα 1Δ, 3ος όροφος, γραφ. 7, τηλ.: 32.18.296, 32.15.894, Τηλ. οικίας: 64.67.123.
- ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ ΣΕ ΜΙΑ ΩΡΑ:** — Εργαστήριο Σφραγιδοποιίας, (Πιννακίδες - Προσκλητήρια Γάμου - Κάρτες), ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ, Γ' Σεπτεμβρίου 19 (στοά) 52.34.939.